

Çözüm "İdari yapısal dönüşümdür". Yapısal değişimin gerçekleşmesi ise temelde katılımcılığın sağlanmasına yönelik yerel yönetim reformlarına bağlıdır.

Türkiye'de 'Gündem 21'i hayata geçirmek daha çok merkezi düzeyde tesbit edilen politikalarla ve bu yönde uygulamaya çalışan stratejilerle sınırlı kalmıştır. 21 inci yüzyılda çevre ve kalkınma ilişkisinden kaynaklanarak yörelerin özelliklerine göre tesbit edilmesi gereken yerel politika, hedef ve eylem planları yapılmamıştır.

TÜRKİYE'DE YEREL GÜNDEM 21'LER

Türkiye'de Yerel Gündem 21'ler;

- Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde (1995-2000) gerçekleşmesi planlanan 20 yapısal değişiklik projesi arasında Türkiye'de çevre yönetiminin sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda gerçekleşmesine imkan verecek iki önemli projenin;

1- Çevre ile ilgili kurumsal düzenlemeler,

2- Mahalli İdarelerin Güçlendirilmesi Reformu projelerinin gerçekleşmesinde etkin rol oynayacaktır.

- Çevre konularının sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda değerlendirilmesi, merkezi-yerel yönetimlerin görev bölüşümü, yerel özerklik ve yerel demokrasi alanında başta Anayasa olmak üzere diğer hukuki düzenlemelerde yapılması gerekli değişiklik ve yeniliklere ışık tutacaktır.

- Belediyelerin çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin korunması, iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ile ilgili rollerini ve işlevlerini yeniden ve açık olarak tanımlayacaktır.

- "Çevre Hakkı"nın çevre korumada etkili bir hukuki araç haline gelmesinde önemli rolü olan haber alma hakkı, katılma hakkı ve başurma hakkı gibi sosyal güvence mekanizmalarının oluşturulmasında ve hayata geçirilmesinde destek sağlayacaktır.

- Çevre yönetimine halkın katılımının en etkin düzeyde gerçekleşmesini sağlayacaktır.

- Yeni ve geniş kapsamlı bir belediye yönetimi anlayışını getirecek, belediye yönetiminin sadece idari bir birim olarak belediyenin işlevlerini değil, ayrıca toplumun tüm aktörlerinin işlevlerini kapsamaya gerektiğine işaret edecektir.

- Çevre politikalarının yerel uygulamalarda başarıya ulaşmasında, bu politikaların kamuoyu tarafından benimsenmesine, desteklenmesine ve aktif olarak katılmasına ışık tutacaktır.

- Çevre yönetim araçlarını çağdaş yaklaşımlarla belirleyerek yörede ekonomik yapıyı çevre perspektifi dahil edilerek sorgulayacak, doğal kaynakların değerlerini ve çevre tahribatlarının bedelini hesaba katarak yerel ekonomik kalkınmanın başarısını değerlendirecektir.

- Çevre sorunlarının halinde çok boyutlu ve dinamik yaklaşımların gerekliliğine işaret edecektir. Çağdaş uygulamalar çerçevesinde, çevre olgusuna bir yönetim mantığı anlayışı ile yaklaşılmasını sağlayacaktır.

- Yörelde kaynakların etkililik ve verimlilik ilkelerine göre hizmet üretimine yönlendirilmesini ve demokratik ve özgülükçü yaşam biçiminin yönetim sistemine etkin bir biçimde yansıtılmasını sağlayacaktır.

- Yerel kalkınma politikalarının çevreye olan etkilerini tesbit etmenin yanısıra çevre politikalarının da ekonomik sonuçlarını yöresel, bölgesel ve ulusal ölçekte ortaya çıkaracaktır.

- Yerel hizmetlerin verimli, süratli ve etkin şekilde halka sunulması, yerel hizmetlerle ilgili olarak halkın görüşlerinin ve tercihlerinin alınmasını sağlayacaktır.

- Belediyelerin yapmakla yükümlü oldukları ancak maddi ve teknik imkanların yetersizliği nedeniyle tek başlarına yerine getiremedikleri planlama, konut, kent yönetimi, çevre, eğitim, sağlık gibi hizmetlerin gerçekleşmesi için gerekli fiziki ve sosyal altyapının belediye birlikleri vasıtasıyla oluşturulmasını teşvik edecek ve bu yolla ülke çapında belediye birliklerinin güçlenmesini sağlayacaktır.

- 'Çevre' gibi çok önemli ve toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren bir alanda dikkatleri önemle belediyelerin üzerine çekmeyi sağlayacaktır.

- Yerel yönetimler için yenilikçi, çağdaş ve gerçekçi bir görev tanımı yapılarak merkezi ve yerel yönetim arasında çevre ve kalkınma etkileşim alanında görev, yetki ve kaynak paylaşımında ideal bir dengenin sağlanmasında etkin bir rol oynayacaktır.

- Başta çevre ve planlama olmak üzere bir dizi yerel hizmet konusunda halkın toplumu etkilemesine ve denetlemesine ortam yaratacak, yerel yönetimlerin etken, verimli ve saydam çalışmasını sağlayacak halkın katılımına en uygun demokratik yapıya kavuşmak için yasal çerçevede de bir dizi reformu gündeme getirecektir.

- Yerel yönetimler tarafından yerel düzeyde halka hızlı hizmet vermek, yerel düzeyde kaynakları verimli kullanmak ve en önemlisi, demokratik kültürün gelişmesine ve yerleşmesine imkan sağlamak için platform yaratacaktır.

- Halkın içinde yaşadığı şehrin varlığının korunması ve geliştirilmesinde belediye ile işbirliği yapma fırsatlarını yaratacaktır. Sorumlu ve etkin hemşehricilik modeli hayata geçecektir.

- Türkiye'nin 21 inci yüzyılda çevre gündemini belirlemede en etkin araçlar olacaktır.